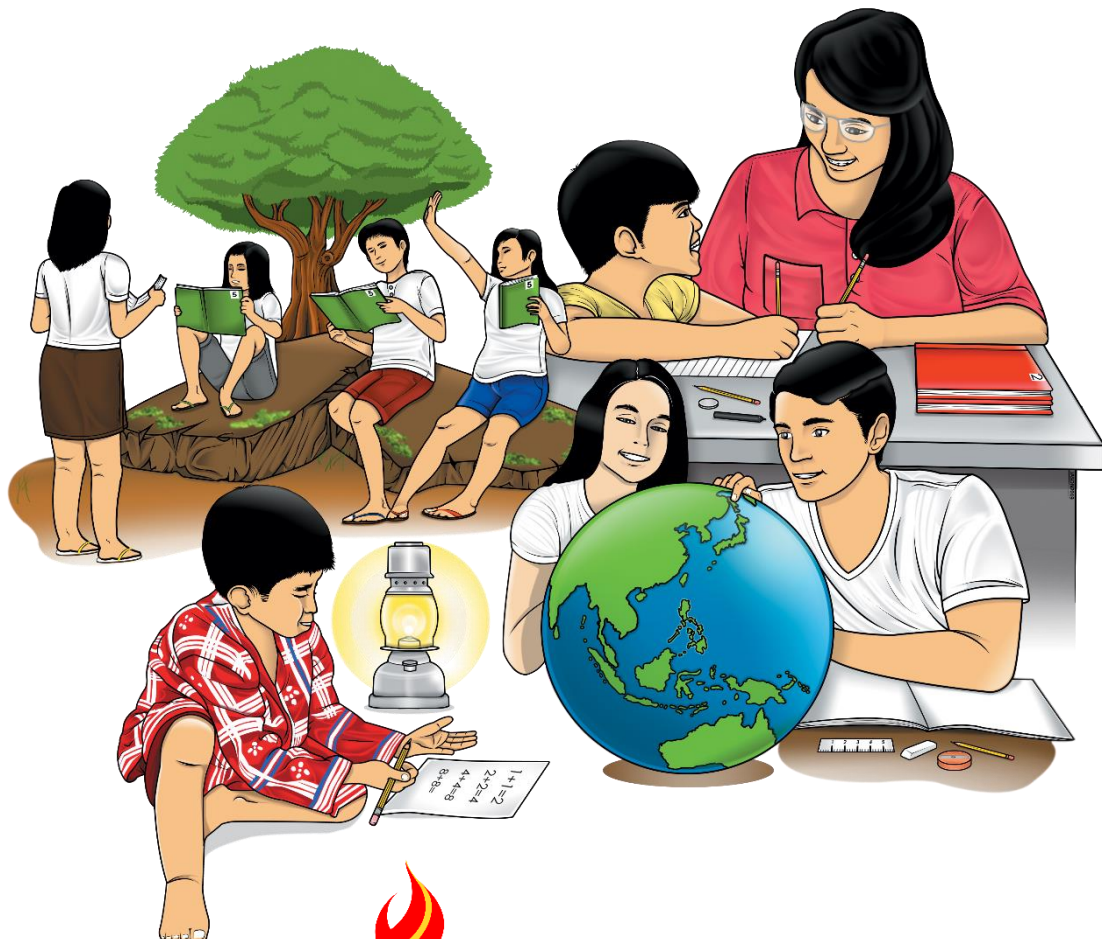

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 2 Salita-Larawan at Kahulugan

Filipino – Baitang 4
Alternative Delivery Mode
Ikalawang Markahan – Modyul 2: Salita-Larawan at Kahulugan
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Rema V. Montes, Lorena B. Azcarraga	
Editor:	Maricel Glaiza Villar, Magistrado, May C. Aguiar, Ma. Theresa I. Cortez	
Tagasuri:	Rechie O. Salcedo	
Tagaguhit:	Jackieline V. Portea, Emma N. Malapo, Hernan N. Malapo	
Tagalapat:	Jasmin S. Simata	John Francis O. Tañamor
	Rey Antoni S. Malate	Jefferson R. Repizo
Tagapamahala:	Gilbert T. Sadsad	Francisco B. Bulalacao, Jr.
	Grace U. Rabelas	Ma. Leilani R. Lorico
	Nora J. Laguda	Jerson V. Toralde
	Rechie O. Salcedo	Belen B. Pili
	Randy A. Bona	

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500
Mobile Phone: 0917 178 1288
E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 2 **Salita-Larawan at Kahulugan**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinomang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anomang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Kumusta ka na?

Mahilig ka bang mag-selfie? Katulad ng karamihan, kinagigiliwan mo rin ang pagkuha ng larawan sa iyong sarili.

Tuwang-tuwa kang nakikita ang iyong sarili maging ang iyong mga mahal sa buhay sa mga kuhang-larawan sa iyong cellphone, sa album, o sa mga nakasabit na larawan sa inyong dingding.

Sa tulong ng larawan, nasasabi mo kung sila ay malungkot, masaya, nahihiya, o kaya'y galit.

Totoong mas mauunawaaan natin ang mga bagay-bagay kung may nakikita tayong larawan o anomang diyagram.

Sa araling ito, inaasahan na natutukoy mo ang kahulugan ng salita batay sa ugnayang salita-larawan.

Halina at tuklasin mo ito.

Subukin

Subukin muna natin kung madali mong matutukoy ang kahulugan ng sumusunod na salita batay sa kaugnay na larawan sa ibaba.

Panuto: Tukuyin ang kahulugan ng sumusunod na salita batay sa larawan. Piliin ang sagot sa loob ng panaklong. Isulat ang sagot sa iyong sagutang-papel.

1. sinalanta

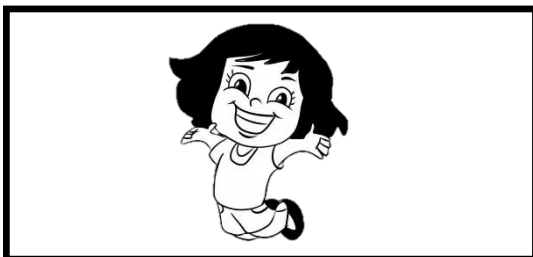
(inayos, sinira)

2. walang awa

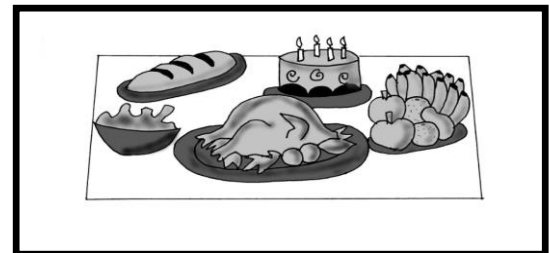
(malupit, mabait)

3. galak

(tuwa, lungkot)

4. piging

(handaan, sayawan)

5. pamilya

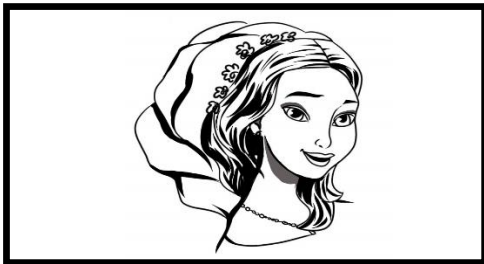
(kasama, mag-anak)

6. namangha

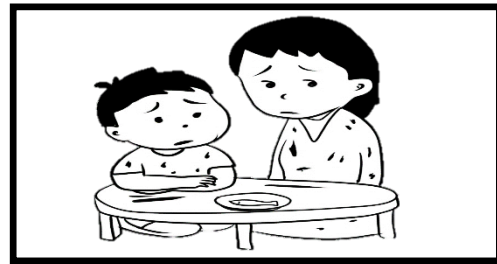
(nahiya, nagulat)

7. marikit

(maganda, pangit)

8. maralita

(sagana, mahirap)

9. may karamdaman

(maysakit, natutulog)

10. handog

(regalo, kahon)

Binabati kita. Natapos mo ang unang pagsubok.

Alamin natin sa pahina 13 ang wastong sagot sa mga tanong.

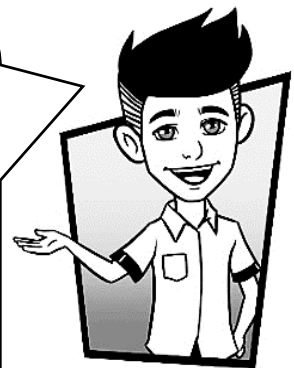
Saang antas ka nabibilang?

8-10 tamang sagot – NAPAKAHUSAY

5-7 tamang sagot – MAGALING

1-4 tamang sagot – PAGBUBUTIHAN PA

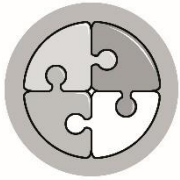
0 tamang sagot – KAYA MO YAN

Aralin

1

Pagtukoy ng Kahulugan ng Salita batay sa Salita-Larawan

Balikan

Naalala mo pa ba ang iyong aralin bago ang modyul na ito? Narito ang isang pagsasanay na susukat kung naunawaan mo ang paksa tungkol sa wastong pagbaybay sa Filipino ng mga salitang hiram.

Panuto: Tukuyin ang salitang hiram na ginamit sa pangungusap. Isulat at iguhit ito sa sagutang-papel.

1. Isa sa mga paboritong laro ng mga pinoy ay basketball.
2. Telebisyon ang regalo ni Maria sa kaarawan ng kaniyang nanay.
3. Hilig ni ate ang magbasa ng iba't ibang magasin.
4. Mahilig talaga si Letlet sa musika.
5. Binilhan ako ng nanay ng bagong laptop.

O, di ba ang dali mong natukoy ang mga salitang hiram sa pangungusap. Huwag mo itong kalilimutan, maaari itong makatulong sa iyo sa araling ating pag-aaralan sa modyul na ito.

Mga Tala para sa Guro

Makabubuti na bago ang araling ito ay ipaalala muna sa mga bata ang iba't ibang paraan ng pagbibigay-kahulugan sa mga salita tulad ng ayon sa gamit nito sa pangungusap at marami pang iba.

Sabihin sa kanila na ang araling ito ang pinakamadali dahil makatutulong ang mga larawan upang maibigay nila ang kahulugan ng salita.

Tuklasin

Basahin mo ang talata sa ibaba at pansinin ang mga initimang salita.

Puso ng Pasko

ni: Ma. Theresa I. Cortez

Tuwang-tuwa ang mga tao tuwing **sasapit** na ang ika-25 ng Disyembre.

Ito ang buwan na itinuturing na isinilang si Hesus na **tagapagligtas** ng sanlibutan.

Abalang-abala ang pamilya ni Hannah sa paghahanda ng kanilang pagsasaluhan sa noche buena. Habang si Hannah ay nakadama ng lungkot dahil wala siyang regalong **maihahandog** kay Hesus.

Tumingala siya sa langit at nakita niya ang mga talang **nagniningning**.

Taimtim siyang nagdasal kay Hesus, nagpasalamat sa mga biyayang kanilang natatanggap araw-araw at binati niya nang maligayang kapanganakan.

Biglang napawi ang nadaramang lungkot ni Hannah at siya'y masaya nang nakipaglaro sa kaniyang mga kapatid.

Sagutin mo:

1. Bakit masaya ang mga tao tuwing sasapit ang ika-25 ng Disyembre?
2. Ayon sa binasa, ano ang turing kay Hesus?
3. Bakit malungkot si Hannah?
4. Paano bumalik ang saya at sigla ni Hannah?
5. Ikaw, nagdarasal ka rin ba? Bakit kailangang lagi tayong magdasal?
6. Suriin ang mga larawan at salitang may salungguhit. Sa iyong palagay, nakatulong ba ang larawan para maintindihan mo ang kahulugan ng mga salitang ito? Bakit?

Suriin

Panuto: Muli, tingnang mabuti ang bawat larawan sa bawat pangungusap mula sa binasa. Tukuyin ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit sa pamamagitan ng pag-uugnay nito sa larawan. Isulat ang sagot sa sagutang-papel.

1.

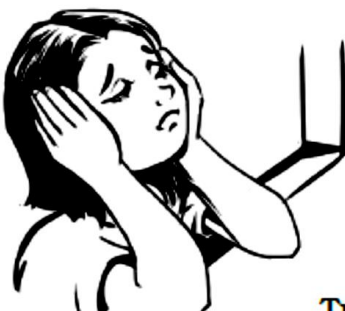
Tuwang-tuwa ang mga tao tuwing sasapit na ang ika-25 ng Disyembre.

2.

Ito ang buwan na itinuturing na isinilang si Hesus na tagapagligtas ng sanlibutan.

3.

Abalang-abala ang pamilya ni Hannah sa paghahanda ng kanilang pagsasaluhan sa noche buena. Habang si Hannah ay nakadama ng lungkot dahil wala siyang regalong maihahandog kay Hesus.

4.

Tumingala siya sa langit at nakita niya ang mga talang nagniningning.

5.

Taimtim siyang nagdasal kay Hesus, nagpasalamat sa mga biyayang kanilang natatanggap araw-araw at binati niya nang maligayang kapanganakan.

Ngayon natukoy mo na ba ang kahulugan ng bawat salita?

Ang dali lang di ba? Ang mga larawan ay nakatutulong sa pagtukoy sa kahulugan ng mga salita.

Tandaan Mo!

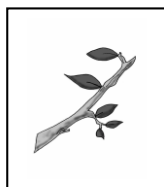
May mga pagkakataon na maaaring gumamit ng larawan para matukoy ang kahulugan ng isang salita, ang tawag dito ay **ugnayang salita-larawan**. Kailangan mong suriin ang mga larawan at tukuyin ang ipinakikita nito upang maiugnay sa salitang nais bigyan ng kahulugan.

Sa pamamagitan ng larawan, madaling maibigay ang kahulugan ng salita. Kaya mahalagang maging mapanuri sa pagtingin sa mga larawan bilang isang simbolo para bigyan ng kahulugan ang isang salita.

Tandaan na isang mahalagang kasanayan na dapat mong matutunan ang pagbibigay kahulugan sa salita gamit ang larawan.

Narito ang halimbawa:

tangkay-

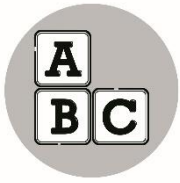

bahagi o katawan ng punong kahoy.

nakikimi-

nahihiya

Pagyamanin

Ipagpatuloy ang pagsasanay.

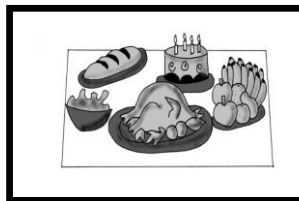
Panuto. Pag-ugnayin ang **Hanay A (mga salita)** at **Hanay B (mga larawan)** upang matukoy ang kahulugan. Isulat ang letra ng tamang sagot. Gawin ito sa sagutang-papel.

Hanay A

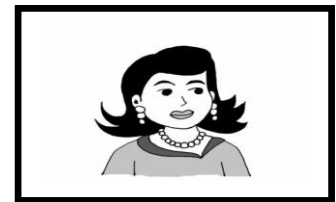
Hanay B

___1. maligaya

A.

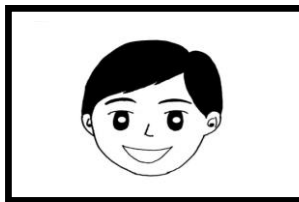

B.

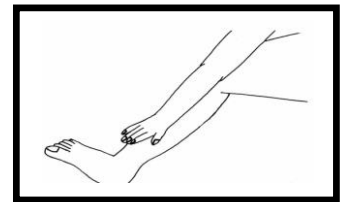

___2. makupad

C.

D.

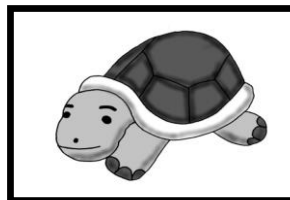

___3. maykaya

___4. hinimas

___5. katakam-takam

E.

F.

Ang galing mo! Natapos mo ang pagsasanay.

Alamin natin sa pahina ng Susi sa Pagwawasto kung tama ang iyong mga sagot. Saang antas ka kabilang?

- 5 tamang sagot - NAKAKAHUSAY
- 3-4 tamang sagot - MAGALING
- 1-2 tamang sagot - PAGBUBUTIHAN PA

Isaisip

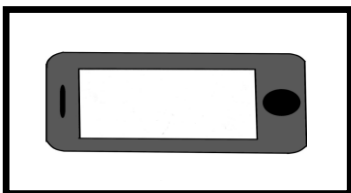
Ano ang dapat mong tandaan upang madali mong matukoy ang kahulugan ng salita batay sa larawan?

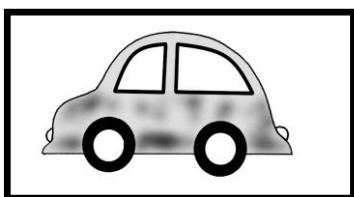
Isagawa

Upang matiyak ang iyong kasanayan sa pagtukoy sa kahulugan ng salita batay sa ugnayang salita-larawan, isagawa ang gawain sa ibaba.

Panuto: Buoin at tukuyin ang salitang kaugnay ng larawan. Sumulat ng pangugusap gamit ang nabuong salita. Gawin ito sa sagutang-papel.

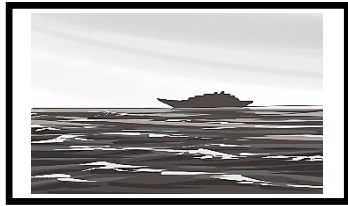
1. _om_n_k_s_on

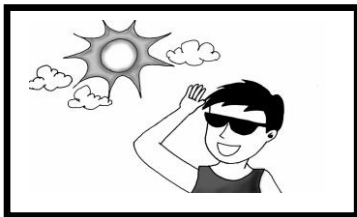
2. t_a_s_or_a_y_n

3. p_l_s_o_

4. k_r_ga_a_

5. ma__in_a__an

Magaling! Matapos mong sagutin ang pagsasanay, tingnan kung ito ay tama o mali sa pahina 13 ng modyul na ito.

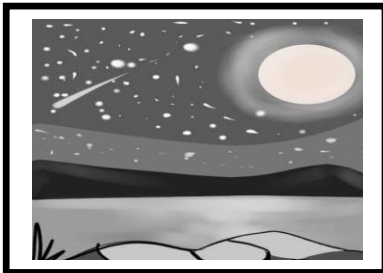

Tayahin

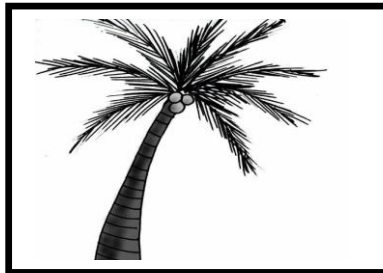
Hanggang saan na kaya ang iyong kakayahan sa pagtukoy sa kahulugan ng mga salita batay sa ugnayang salita-larawan?

A. Panuto: Piliin ang angkop na larawang may kaugnayan sa salita. Isulat ang letra ng sagot sa patlang. Gawin ito sa sagutang-papel.

- ___ 1. matayog
- ___ 2. banderitas
- ___ 3. maningning
- ___ 4. nangangamba
- ___ 5. binawian ng buhay

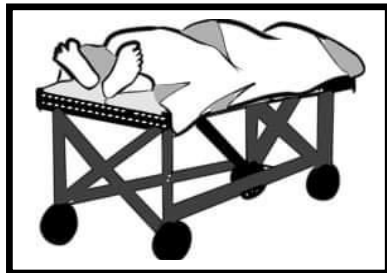
A

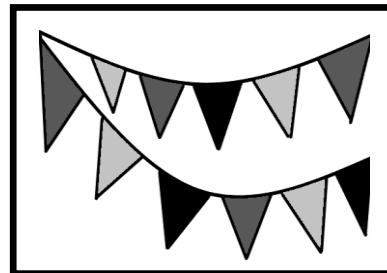
B

C

D

E

B. Panuto: Ibigay ang kahulugan ng mga salita batay sa piniling larawan at gamitin ito sa sariling pangungusap. Isulat sa sagutang-papel.

Mga Salita	Kahulugan	Paggamit sa Pangungusap
1. matayog		
2. banderitas		
3. maningning		
4. nangangamba		
5. binawian ng buhay		

Ang galing mo! Nasagutan mo lahat ang pagsasanay.

Iwasto mo ang iyong mga sagot. Tingnan sa pahina ng Susi sa Pagwawasto kung tama ang iyong mga sagot.

Anong naramdaman mo matapos malaman ang bunga ng iyong pagsisikap?

Karagdagang Gawain

Upang tuluyan kang maging bihasa at hindi makalimutan ang aralin, sanayin mo pa ang iyong sarili sa pagtukoy sa kahulugan ng salita batay sa ugnayang salita-larawan.

Panuto: Gumuhit ng kaugnay na larawan ng salita sa bawat bilang batay sa kasalukuyang nararanasan nating lahat tungkol sa Covid-19. Ibigay ang kahulugan ng bawat salita. Gawin ito sa sagutang-papel.

Salita	Larawan	Kahulugan
1. alcohol		
2. face mask		
3. quarantine		
4. frontliners		
5. Coronavirus		

Alamin

Magandang araw sa iyo!

Alam kong nakuha mo na ang aralin tungkol sa pagbibigay ng kahulugan ng mga salita na pamilyar o di-pamilyar mula sa mga larawan na ginamit.

Ngunit minsan may mga pagkakataon na hindi madaling maibigay ang kahulugan ng salita, pamilyar man o hindi mula lamang sa larawan.

May pagkakataon ba na may mga bagong salita kang nalalaman at ito'y nabibigyang-kahulugan mo dahil sa sarili mong karanasan?

Sa araling ito, inaasahang naibibigay mo ang kahulugan ng mga salitang pamilyar at di-pamilyar sa pag-uugnay sa sariling karanasan.

Simulan mo na.

Subukin

May kaalaman ka na ba tungkol sa salitang pamilyar at di-pamilyar? Sa pagpapakahulugan sa mga salitang ito gamit ang iyong karanasan? Subukin muna natin kung hanggang saan ang iyong nalalaman.

Panuto: Basahin ang mga pangungusap sa ibaba. Pansinin ang mga salitang may salungguhit at tukuyin mo kung ano para sa iyo ang salitang pamilyar at di-pamilyar. Isulat ito sa loob ng kahon at ibigay ang kahulugan nito batay sa sariling karanasan. Gawin ito sa sagutang-papel.

Pamilyar na Salita	Kahulugan	Di-Pamilyar na Salita	Kahulugan

1. Ang anomang problema ay kayang **lutasin** kung sama-sama.
2. Ang aking pagsisikap ay nagmumula sa **pangarap** kong magandang bukas para sa aking sarili at para sa aking pamilya.
3. Maaaring hindi **tugma** ang aking opinyon sa pananaw ng iyong pamilya o kaibigan.
4. Kayang kaya ang problema kapag **kapiling** siya!
5. Upang higit na **tumibay** ang pagsasama ng ating pamilya at mga kaibigan, gawing sentro ang Panginoong Diyos sa iyong buhay.

Aralin

2

Pagbibigay-Kahulugan ng Salitang Pamilyar at Di-Pamilyar

Kumusta? Nasagot mo ba ang lahat ng mga tanong?
Tingnan ang wastong sagot sa **pahina 25**.
Magaling! Maaari ka nang magpatuloy.

Balikan

Nais mo bang maglaro? Ang larong gagawin natin ay **“Hulaan Mo!”**

Huhulaan mo ang mga tinutukoy na bagay na ginagawa at ginagamit mo.

Handa ka na ba?

1. Ginagamit mo ito sa pagsulat. Ano ito?
2. Ginagawa mo ito upang maging malinis at hindi masira ang iyong ngipin. Ano ito?
3. Ginagawa mo ito pagkagising at bago matulog bilang pasasalamat sa Diyos. Ano ito?
4. Ginagawa mo ito upang madagdagan ang iyong kaalaman. Ano ito?
5. Ginagamit mo ito upang lagyan ng mga gamit sa paaralan. Ano ito?

Pamilyar na salita ang lahat ng iyong ibinigay na sagot, hindi ba? Kung gayon, sa araling ito ay gagamitin natin ang iyong dating kaalaman at karanasan sa pagbibigay-kahulugan ng mga pamilyar at di-pamilyar na salita. Tara na!

Tuklasin

Basahin ang usapan.

Nagbabasa ng modyul si Angelo para sa kaniyang aralin sa Filipino ngunit mukhang nahihirapan siya sa kaniyang aralin.

Ang hirap! Hindi ko maintindihan ang binabasa ko.

Kumusta ka Angelo? Nakakunot yata 'yang noo mo, mayroon bang **problema**? Sabihin mo lang at handa akong tulungan ka.

Kasi **ate**, nahihirapan po akong unawain ang aking binabasa. May mga salitang mahirap intindihin at mayroon naman na madali lang dahil alam ko na.

Alam mo bunso, may mga salita talaga na pamilyar at di-pamilyar na ating naririnig o kaya'y nababasa. Sa maraming paraan din maaari nating bigyan ito ng kahulugan. Una na rito ang paggamit ng diksiyonaryo. Puwede ring tingnan mo kung paano siya ginamit sa pangungusap o kaya'y pag-uugnay sa iyong sariling karanasan.

Tulungan mo po ako ate na mabigyan ng kahulugan ang mga salitang ito para mas maunawaan ko ang aking binabasa. Salamat ate.

Siyempre naman bunso tutulungan kita, ikaw pa. Kung nahihirapan ka sa iyong mga aralin sabihin mo lang sa akin o kina **nanay at tatay** at handa kaming tulungan ka dahil napakahalaga na matuto ka at makapag-aral.

Sagutin Natin!

1. Sino ang magkausap at ano ang kanilang pinag-uusapan sa binasang diyalogo?
2. Ano ang suliranin ni Angelo?
3. Paano siya tinulungan ng kaniyang ate?
4. Ano-ano raw ang paraan ng pagbibigay kahulugan sa mga salitang pamilyar at di-pamilyar ayon sa kaniyang ate?
5. Bakit mahalaga ang pag-aaral nang mabuti?
6. Para sa iyo, ano ang ibig sabihin ng salitang pamilyar at di-pamilyar sa iyo?

Suriin

Panuto: Mula sa mga salita sa ibaba, tukuyin kung ano para sa iyo ang pamilyar at di-pamilyar na salita. Isulat ito sa angkop na hanay. Gawin ito sa iyong sagutang-papel.

new normal	gadget	dunong
panitikan	alibugha	kasarinlan
kultura	dangal	lipunan
sining	edukasyon	COVID-19

Mga Salitang Pamilyar Ka	Mga Salitang Di-pamilyar para sa iyo

Tandaan mo!

**PAGBIBIGAY NG KAHULUGAN
SA MGA SALITANG PAMILYAR AT DI-PAMILYAR
SA PAG-UUGNAY SA SARILING KARANASAN**

Sa iyong pag-aaral at araw-araw na komunikasyon, maraming salitang naririnig at nababasa. Maaaring ang mga salitang ito ay alam mo na o kaya naman ay bago sa iyong pandinig kaya hindi mo pa maunawaan.

Ang tawag sa mga salitang lagi mong ginagamit, naririnig, at natutuhan mo na ay mga **salitang pamilyar**. Ito ay karaniwan na sa araw-araw mong pakikipag-usap, kaya naman nauunawaan mo na ang kahulugan nito at nagagamit mo na sa komunikasyon.

Halimbawa:

edukasyon, cellphone, gadget, COVID-19, laptop, school

Samantala, tinawatag naman na **di-pamilyar na salita** ang mga salitang hindi karaniwang ginagamit sa pang araw-araw na pakikipag-usap. Ito ay maaaring mga salitang hindi mo pa nabasa, narinig, o natutuhan.

Gaya ng mga matalinghaga o kaya naman ay mga sinaunang salita ng ating mga ninuno na ginagamit sa mga akdang pampanitikan.

Halimbawa:

alibugha, piging, kasarinlan, panimdim, tigib

Ang iba pang salita na maaaring di-pamilyar na salita sa iyo ay mga salitang teknikal at hiram na salita mula sa iba't ibang disiplina na pamilyar lamang sa mga dalubhasa rito, gaya ng mga salitang pang-inhinyero, pang-medisina, pang-computer analyst at iba pa.

Halimbawa:

blueprint, processor, decongestants

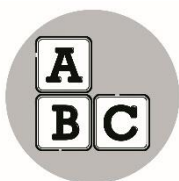
Tandaan, ang pamilyar at di-pamilyar na salita ay mabibigyan mo ng kahulugan sa paggamit ng diksiyonaryo. Mula sa kahulugan nito sa diksiyonaryo maaari mong iugnay pa ito sa iyong karanasan. Maaari mo ring suriin ang pagkakagamit ng salita sa pangungusap o kaya naman ay hanapin ang mga pahiwatig na makatutulong para mas maunawaan mo ang kahulugan nito.

Ano'ng mahahalagang impormasyon ang iyong nalaman?

Makatutulong kaya ang mga ito sa iyong pag-aaral?

Markahan sa ibaba ang antas ng iyong pagkaunawa:

- ___ Lubos na naunawaan.
- ___ Naunawaan.
- ___ Naguluhan

Pagyamanin

Panuto: Basahin ang sumusunod na tula. Tumukoy ng tiglimang (5) mga salita na pamilyar at di-pamilyar para sa iyo. Ibigay ang kahulugan nito sa pamamagitan ng pag-uugnay sa iyong sariling karanasan. Gawin ito sa iyong sagutang-papel.

Hal. *habulan* – pamilyar – ito ay paglalaro na takbuhan

Habulan Tayo!

I

Halina't maglaro!
Habulan tayo.
Kahit saan tumungo,
malayang tumakbo.

II

Nasa iyong desisyon
at sa iyong layon
ang paggalaw sa iyong posisyon
tungo sa iba-ibang direksiyon.

III

Takbo pakaliwa, paanan,
paharap, at palikod.
Masayang habulan
dulot man ay pagod.

IV

Maaaring huminto
at muling tumakbo.
Iwasang mataya,
gumalaw nang malaya–
padiretso, pakurba, o pa-zigzag pa.

V

Sa habulan
ang takbuhan–
di laging mabilisan,
katamtaman minsan,
o kaya mabagal kung kailangan.

V

Maglaro tayo
sa mga patag na espasyo.
Gumalaw nang patayo o paupo,
o kaya'y pahilis o paikot,
anoman ang gusto.

-Sariling katha (mft)

Binabati kita. Natapos mo ang
unang pagsubok.

Isaisip

Panuto: Isulat ang **T** kung tama ang pahayag at **M** naman kung ito ay mali. Gawin ito sa sagutang-papel.

- _____ 1. Ang mga di-pamilyar na salita ay hindi karaniwang naririnig at ginagamit sa pang-araw-araw na pakikipag-usap.
- _____ 2. Ang pamilyar na salita ay mga salitang karaniwang naririnig natin sa pang araw-araw na pakikipag-usap natin.
- _____ 3. Nalalaman mo ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng paggamit ng diksiyonaryo at maaari ding iugnay sa sariling kaalaman at karanasan.
- _____ 4. Laging mga salitang pamilyar ang ginagamit sa pagsulat ng mga akdang pampanitikan gaya ng tula.
- _____ 5. Ang mga pamilyar na salita ay mga salitang mahirap maunawan.

Isagawa

A. Panuto: Tukuyin kung para sa iyo ay pamilyar at di-pamilyar ang mga initimang salita. Ibigay din ang kahulugan nito sa pamamagitan ng pag-uugnay sa iyong karanasan. Isulat ang sagot sa sagutang-papel.

1. **Sinisinop** ng aking magulang ang mga mahahalagang bagay na magagamit pa.
2. Sa **pagdaan ng panahon**, ang pagiging masinop nila ay nagbunga ng mabuti. Nagamit pa itong muli.

3. Sinusuklian ko ng pag-aaral nang mabuti ang **pagsasakripisyo** ng aking mga magulang.
4. Ang mabubuti at magagandang bagay ay **makukuha** ko kung alam ko ang tamang pagpapahalaga sa itinuturing kong kayamanan.
5. Ang pinsan ko na sakitin ay hindi makabangon at laging **nakaratay** sa kama subalit nananatili ang kaniyang pag-asa na gagaling siya at lalakas.

Tayahin

Hanggang saan na ba ang iyong kahusayan sa pagbibigay ng kahulugan sa mga salitang pamilyar at di-pamilyar batay sa iyong karanasan?

Panuto: Ibigay ang kahulugan ng mga salitang pamilyar at di-pamilyar na ginamit sa pangungusap sa pamamagitan ng pag-uugnay nito sa iyong sariling karanasan. Isulat ang sagot sa sagutang-papel.

1. Pinananabikan ng mga bata tuwing sasapit ang Pasko dahil ito ay ang araw ng kapanganakan ni Hesus.

pinananabikan: _____

2. Bumili ng bagong laptop si Aling Nena para sa kaniyang anak.

laptop: _____

3. Ipinasok ni Rosa ang kaniyang pera sa kaniyang pitaka.

pitaka: _____

4. Si Beth at Lita ay magkatoto simula pa ng bata pa sila.

katoto: _____

5. Pumupunta ng simbahan ang mag-anak na Cruz tuwing Linggo upang magpasalamat sa Diyos.

simbahan: _____

Karagdagang Gawain

Panuto: Hanapin at kulayan mo ang mga salita na tinutukoy ng mga kahulugang nasa ilalim ng puzzle. Maaaring ito ay nasa pahalang, pababa, pataas, o pahilig na ayos. Gawin ito sa iyong sagutang-papel.

N	O	S	P	I	T	A	L	I	P	T
R	E	T	A	B	E	D	T	R	A	A
D	P	A	L	S	A	C	A	I	L	W
D	B	S	A	N	A	E	L	P	E	A
Y	O	I	Y	E	R	R	L	K	N	D
A	R	O	B	I	G	A	S	O	G	M
R	N	A	N	L	N	A	H	M	K	N
Y	M	E	Z	I	I	K	I	I	E	R
O	Y	R	A	N	U	Y	S	K	I	D
P	A	G	D	A	R	S	A	L	C	N
O	L	P	L	A	G	N	A	R	A	P

1. Paghingi ng paumanhin.
2. Aklat na naglalaman ng mga kahulugan ng salita.
3. Aklat na naglalaman ng salita ng Diyos.
4. Lugar na pinagdadalhan ng maysakit.
5. Kalimitang inaani ng magsasaka.
6. Pagtatalo sa isang paksa.
7. Babasahing naglalaman ng iba't ibang balita.
8. Lugar kung saan namimili ang mga tao ng pang-araw-araw na pagkain.
9. Iginagawad sa mga taong nagsisikap nang husto upang makamit ang minimithi.
10. Ginagawa ng pamilya nang sama-sama bago matulog.

Malugod na pagbati! Napagtagumpayan mo ang mga gawain sa modyul na ito. Maaari ka nang magpatuloy sa susunod na modyul.

Susi sa Pagwawasto

Aralin 1

<p>Tuklasin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ito ay araw nang kapanganakan ni Hesus/Araw ng Pasko 2. Tagapagligtas 3. Wala siyang regalong maihahandog kay Hesus. 4. Taimtim siyang nagdasal kay Hesus. 5. Opo. Kailangan lagi tayong magdasal upang magpasalamat sa mga biyaya. 6. Opo. Dahil mas madaling maiintindihan ang ipinapahiwatig ng kuwentong aking binasa. 	<p>Isagawa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. komunikasyon 2. transportasyon 3. polusyon 4. karagatan 5. maalinangan <p>(Ang ginawang pangungusap ay iwasasto ng guro).</p>	<p>Karagdagang Gawain</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ginagamit sa kamay bilang disinfectant 2. itinatkip sa bibig at ilong upang maiwasan ang virus. 3. pamamalagi sa bahay upang hindi mahawaan ng sakit 4. mga doctors, nurse, pulis, sundalo, at barangay health workers 5. sakit na nakahahawa at nakamamatay <p>(nakasalalay sa guro ang pagwawasto sa iginuhit na larawan.</p>
<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sinira 2. malupit 3. tuwa 4. handaan 5. mag-anak 6. nagulat 7. maganda 8. mahirap 9. may sakit 10. regalo 	<p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. basketball 2. telebisyon 3. magasin 4. musika 5. laptop <p>(May iginuhit na larawan sa bawat sagot)</p>	<p>Surtin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pagdating 2. tagapatangol 3. regalo 4. kumikislap 5. buong puso
<p>Pagymananin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. C 2. E 3. B 4. D 5. A 	<p>Tayahin A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B 2. E 3. A 4. C 5. D 	<p>Tayahin B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mataas 2. ginupit-gupit na papel na nakasabit sa kalsada. 3. maliwanag 4. natatakot 5. patay na <p>(ginamit sa sariling pangungusap)</p>

Aralin 2

N	O	S	P	I	T	A	L	A	G	N	A	R	S	A	R	P
R	E	T	A	B	E	S	A	N	A	E	L	P	E	L	C	N
D	P	A	L	S	A	C	A	I	R	M	K	I	K	I	D	
D	B	S	S	N	A	E	L	R	O	G	M	K	E	R		
Y	O	I	Y	E	R	R	L	K	S	A	H	I	I	R		
A	R	O	B	I	G	A	S	O	G	M						
R	N	A	N	L	N	A	H	M	K	N						
Y	M	E	Z	I	I	K	I	I	S	D						
O	Y	R	A	N	U	Y	S	K	I	D						
P	A	G	D	A	R	S	A	L	C	N						
O	L	P	L	A	G	N	A	R	A	P						

Karagdagang Gawain

1. tinitipid
2. kinalaunan
3. pagsisikap
4. makakamit
5. nakahiga

Isagawa

Depende ang sagot, guro ang magwasto ng ibinigay na kahulugan

Pagymanin

1. Magkapatid
2. nahihirapang unawain ang binabasa dahil sa mga salitang hindi agad maunawaan
3. ipinaliwanag ang paraan kung paano makukuhang ang kahulugan ng salita
4. paggamit ng diksyonaryo at pag-uugnay sa sariling karanasan
- (4-5 maaaring iba-iba ang sagot; tanggapin sagot)

Tuklasin

Subukin
Pamilyar
pangarap
tumibay
kapiling
(Depende sa guro ang pagwasto ng kahulugan nito)

Tayahin

1. ikinatuwa
2. upuan
3. lagayan ng pera
4. matalik na kaibigan
5. lugar kung saan nagsisimba o nagsasamba

Isaisip

1. Tama
2. Tama
3. Tama
4. Mali
5. Mali

Surin

Depende ang sagot, maaaring iba-iba ang sagot.

Balikan

1. bolpen/lapis
2. toothbrush
3. prayer/dasal
4. research/saliksik
5. bag

Sanggunian

UP Sentro ng Wikang Filipino. *UP Diksiyonaryong Filipino*
Binagong Edisyon. Diliman, Quezon City: 2010

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph